

Gubben med spade snart på museum

Det är lätt att missa de små detaljerna bland alla grävskopor, traktorer, hjullastare och betongklippare när man går omkring på Barkarby flygfält norr om Stockholm. Eller fastna i de många tälten som mer påminner om en sommarknadsstån i Sverige. Det är bara karusellerna och popcornen som saknas. MaskinExpo arrangeras

varje år sedan 1983 och är Nordens största mässa i sitt slag. Under tre svetiga dagar i maj är mässan en folkfest där framför allt män återkommer år efter år.

Här finns små och stora tillbehör, allt som kan rulla och som drivs med dieselolja. Vad sägs om

ryggsträckare för trötta förarryggar, punkteringsräddare på sprayburk eller alkotestare till extrapris. Men på andra varvet, efter att ha vilat fötterna och fått lite gratisfika hos någon av de 578 utställarna, så hittar man åtskilliga nyheter.

Det finns maskiner som gör allt: maskiner som klarar närmast kirurgiska grävjobb, maskiner som likt en häcksax klipper stora träd rakt av vid roten, maskiner som packar diken ...

Det är bara att konstatera att gubben med spaden definitivt är på väg till Arbetets museum.

Alla mässor tycks lyda under en naturlag som säger att de varje år måste växa och växa och ständigt överträffa tidigare års siffror såväl när det gäller antal utställare, besökare och antal kvadratmeter. I år kom 32 000 besökare, vilket är besöksrekord.

Hur det går nästa år återstår att se. Under de närmaste tio åren ska det forna militärflygfältet i Järfälla strax norr om Stockholm förvandlas till ett bostadsområde med 5 000 nya bostäder. Byggkranarna i bakgrunden rycker allt närmare. Därför flyttar hela MaskinExpo från och med nästa år till en golfbana i närheten av Arlanda flygplats norr om Stockholm.

Intill årets mässa fortsatte folkfesten med "Stockholm truck meet". 185 välputsade och läckert lackade lastbilar ställdes upp på prydliga rader. Från en och annan lastbilshytt hördes medryckande svensk country och lite hårdrock.

Så som det ska det vara på en äkta maskinmässa.

Och så en svart keps förstås.

PETTERSONS PRYLAR

Tipsa mig!

08-728 49 70

k.p@byggnadsarbetaren.se

Grejer&grepp på nätet:

wwwbyggnadsarbetaren.se

Det bästa på maskinmässan

JÄTTEDAMMSUGAREN SLÅR UT SPADEN

■ Grävsugen lockade många intresserade besökare på maskinmässan. Maskinen fungerar som en jättelik dammsugare. Med en sugkraft på hela 44 000 kubikmeter i timmen suger den upp jord och lera på känsliga och svårtåtkomliga ställen där handgrävning annars är enda alternativet, till ledningar för vatten och avlopp, känsliga el-, tele-, och fiberkablar, eller sanering av asbest och byggrester.

Sugslangen klarar material med en diameter på upp till 250 millimeter. Räckvidden är 20 meter och ner till ett djup på 30 meter under markytan.

Grävmassorna sugas in i en behållare på lastbilen och kan tippas ner i en container för borttransport, därför behöver inte lastbilen flyttas när lasten töms. Maskinen kommer från Tyskland och visades av Söderlindhs entreprenad i Helsingborg.

HYTTEN SOM STÅR PALL FÖR ETT BASEBOLLTRÄ

■ Det här är hyttglaset som pallar för smällar och som samtidigt håller temperaturen i förarhytten på behaglig nivå när klimatanläggningen inte räcker till. Glaset är okrossbart och är en blandning av plast och glas. Plasten ger styrkan och glaset står emot frätande syror och repor. Solvärmen i hytten reduceras till hälften, enligt leverantören Hammerglass i skånska Förslöv.

Även muskelkraft testades på maskinmässan.

DÄRFÖR TITTADE ALLA BESÖKARE UPP I LUFTEN

■ Mobila byggkranar imponerade på åtskilliga mässbesökare, här på bilden ovan syns bland andra två kranar från holländska Spierings respektive tyska Liebherr (gula).

Kranarna används på samma sätt som fasta tornkranar men har mobilkranens smidighet. De kräver minimalt utrymme på marken. Där en traditionell

mobilkran med lutande teleskopisk arm behöver 30 meter markutrymme, kräver de här kranarna inget extra utrymme alls.

De placeras på gatan intill husfasaden som en traditionell tornkran. Kranarmen, som består av flera sektioner, fälls sedan upp som en jättelik arm. Kranen fjärrstyrs av en person.

Etableringen tar en kvart och inga lösa extra motvikt behövs, allt finns med på kranen. Liebherr byggkran MK 63 (infällda bilden) klarar laster på 1,8 -8,0 ton beroende på armens utligger. Bjäsen Spierings, här modell SK 2400-AT7, klarar 18 tons last vid 14,6 meter utligger, och 5,5 tons last vid 42 meter utligger på kranarmen.

NÄSTA UPPSLAG
Mera maskiner!

BILLIGARE BRÄNSLE OCH EFFEKTIVARE SKÄRNING

■ Den här skärbrännaren drivs med bensin med den traditionella acetylgasen – i båda fallen tillsammans med syrgas. Skärarbeten med petrogen, förgasad bensin, kostar en tiondel av priset på acetylgas och gör det möjligt att skära flera lager upp till en sammanlagd tjocklek av 350 millimeter.

Skärbrännaren används bland annat vid reparation av entreprenadmaskiner. En 300 millimeter stålaxel kapas på tre minuter, en järnvägsräls på 40 sekunder, enligt leverantören, Kinne maskinteknik i Hällekis. Bensinskäraren kan också användas under vatten.

SKILJ PÅ STEN OCH JORD

■ Skilj på stenar och matjord. Det här mobila sorteringsverket väger knappt tre ton och kan tas på släp efter en pickup. Drivs med el eller en snål diesel som nöjer sig med en liter bränsle i timmen.

NÅGOT FÖR ALLA NOSTALGIÄLSKARE

■ Ingen mäsas utan nostalgi. Brittiska Fergusons kultförklarade grålletraktorer har en egen klubb, Svenska Grålleklubben. Här ett urval av årets utställningstraktorer.

Grålletraktorn tillverkades i en halv miljon exemplar i England åren 1947–56 och såldes i Sverige i 33 000 exemplar. Den fanns i bensin-, fotogen-, och dieseldrift.

HÄR KAN MAN SNACKA BORSTE

■ Rotborste modell större – den största 2,4 meter bred och 280 kilo tung. Monteras på grävmaskinen med rotortilt och används för sopning eller avjämning av schaktmassor och matjord.

SÅ FIXAR DU VIRKET SJÄLV

■ Vill du själv bestämma kvaliteten på ditt byggvirke? Då kanske ett eget sågverk är en bra idé.

Minisågverket från JM: s Plåt & Mek i Skellefteå både sågar plankor och bräder, och profilfräser stockar för byggtimring. Finns med el- och bensindrift, vilket gör det möjligt att såga stockarna även på avlägsna bygplatser.

DET KNÅDANDE PACKHULET

■ Allt du gjorde med spaden kan maskinen göra. Det här packhulet monteras på en grävmaskin och bearbetar jorden, till exempel vid läggning av kablar eller packning i trånga diken. Paddfötterna varierar trycket och knådar jorden effektivt.

JOHNNY CASH + JOKKMOKKS-JOKKE = SANT

■ Åkeriägaren Erik Lundmark från Piteå gillar Johnny Cash och Jokkmokks-Jokke. Det syns också på hytten.